

fot. Komfort

Jednym z ostatnich etapów budowy domu jest wykończenie podłóg. Coraz większym zainteresowaniem cieszą się wykładziny – produkowane z materiałów sztucznych lub naturalnych. Możemy nimi wykończyć podłogę bardzo elegancko, trwale i przy niewielkim nakładzie kosztów.

Wykładziny podłogowe to produkty sprzedawane głównie w rolkach, ale także w postaci płytek. Przykleja się je do podłoża lub układa bez klejenia. Do wykładzin można zakwalifikować także podłogi korkowe.

Opracowanie: Tomasz Dąbrowski

CIEPŁE i ELASTYCZNE

Materiały na wykładziny

- PVC
- linoleum
- kauczuk
- korek
- tekstylia (dywanowe)

Rodzaje wykładzin

Wybierając wykładzinę kierujemy się przede wszystkim względami estetycznymi **1**. Warto jednak mieć przynajmniej podstawową wiedzę o materiałach, z których się je produkuje.

Wszystkie wykładziny mają doskonałe właściwości dźwiękochłonne, część z nich sprawdzi się w pokoju dziennym, jednak absolutnie nie spełni swojej roli w kuchni, czy łazience.

Wykładziny podłogowe są elastyczne i należą do okładzin ciepłych. Cechują się dużą trwałością. Materiały, z których się

je wykonuje, mogą mieć bardzo różne właściwości fizyczne. Jedne bardzo łatwo popłamić, inne praktycznie nie wchłaniają wilgoci – te wystarczy zmyć lub przetrzeć, by przywrócić im pierwotny wygląd. Podobnie jest z odpornością mechaniczną, czy z właściwościami elektrostatycznymi. Dopiero starannie analizując wymienione cechy możemy zdecydować, czy wykładzina sprawdzi się w pomieszczeniu, w którym zamierzamy ją ułożyć.

Wykładziny produkowane są z PVC, linoleum, kauczuku, korka i materiałów tekstylnych (dywanowych).

1 Wykładzina powinna być tak dobrana, by harmonizowała z wystrojem wnętrza (fot. Lentex)

2 Dzisiejsze wykładziny z PVC nie przypominają już brzydkich produktów sprzed kilkunastu lat (fot. Gerflor)

PVC

Wykładziny z polichloru winylu (PVC), zwane winylowymi, w niczym nie przypominają produktów sprzed kilkunastu lat. Są bardzo dekoracyjne i wytrzymałe mechanicznie 2. Są też szczególnie odporne na działanie wilgoci. Można je przyklejać do podłoży drewnianych, kamiennych i mineralnych.

Wykładziny z polichloru winylu produkuje się jako jedno- i wielowarstwowe. Od sposobu produkcji zależy ich wytrzymałość na ścieranie. Produkty **jednowarstwowe** powstają w procesie prasowania surowca i przycinania go do odpowiednich wymiarów. Barwi się je w masie, dzięki czemu nawet intensywnie używane, nie tracą walorów estetycznych.

Jednowarstwowa wykładzina z PVC swoją trwałość uzyskuje dzięki temu, że całą jej grubość stanowi warstwa nośna. Wykładziny **wielowarstwowe** produkowane

metodą powlekania, wiąże się z podłożem tekstylnym, poliestrowym, z włókna szklanego, lub innym (np. filc). Dzięki temu produkt zyskuje na wytrzymałości, ponadto jest stabilny wymiarowo. Dodatkową zaletą takiego rozwiązania, szczególnie w przypadku zastosowania winylu piankowego, jest poprawienie właściwości dźwiękochłonnych wykładziny, która w pewnych sytuacjach może spełniać rolę izolacji akustycznej.

Nowoczesne technologie wzornicze pozwalają wyprodukować wykładziny na pierwszy rzut oka do złudzenia przypominające inne materiały podłogowe – marmur, granit, dowolnego rodzaju płytki podłogowe, parkiet drewniany, panele 3.

Wykładziny winylowe dostępne są w postaci rolek o różnych szerokościach (2, 3 i 4 m) oraz kwadratowych płytek. Zaletą tych ostatnich jest możliwość komponowania dowolnych wzorów posadzki oraz podzielenia pracy na etapy. W razie uszkodzenia pokrycia łatwo je naprawić wymieniając uszkodzony element. Warto taką ewentualność przewidzieć i zakupić o kilka płytek więcej niż potrzebujemy.

Wykładziny winylowe (PVC) można układać we wszystkich pomieszczeniach. Ze względu na ich odporność na uszkodzenia mechaniczne, plamienie i wodę szczególnie dobrze sprawdzają się w kuchni i łazience.

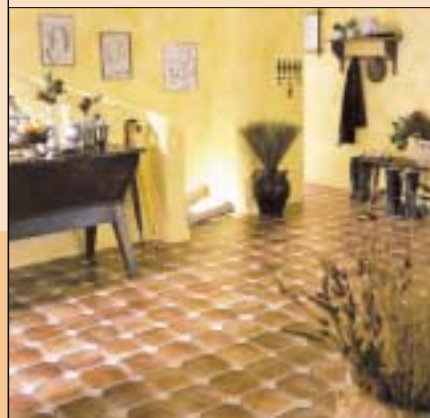
Linoleum

Linoleum często mylone jest z PVC, z którym nie ma nic wspólnego – inne są procesy wytwarzania i skład chemiczny. **Linoleum jest produktem całkowicie naturalnym.** Wykładziny produkowane są na bazie oleju lnianego, mączki drzewnej, żywicy oraz pigmentów kolorujących. Niektórzy producenci oferują wykładziny zawierające granulaty korkowe, mające żłobienia lub zdobione dowolnymi wzorami 4.

Wydawało się, że materiał ten został skazany na zapomnienie, gdy pojawiły się pierwsze wykładziny dywanowe. Dziś, w dobie mody na wszystko co ekologiczne, ponownie zaczyna się zauważać jego walory użytkowe i estetyczne.

Linoleum jest niezwykle odporne na ścieranie – pod tym względem plasuje się zaraz za płytkami ceramicznymi i parkietem drewnianym. Do jego zalet należy

również duża izolacyjność termiczna oraz akustyczna. Okładzina podłogowa jest antystatyczna i bezpieczna dla zdrowia – związki chemiczne wchodzące w jej skład utrudniają rozwój mikroorganizmów. Podłoga wykończona linoleum będzie służyć nam przez wiele lat, pod warunkiem,

3 Wykładziny z PVC z powodzeniem imitują parkiet czy terakotę (fot. Gerflor)

4 Linoleum jest niezwykle trwałe, estetyczne i produkowane w 100% z surowców pochodzenia naturalnego (fot. Komfort)

że zostanie ułożona na podłożu całkowicie równym i gładkim.

Wykładzina zwykle sprzedawana jest w rolkach o szerokości 2 m, ale także w postaci płytek na podkładzie stabilizującym z włókna szklanego.

Pokrycia podłogowe z linoleum

można układać we wszystkich pomieszczeniach, zaś szczególnie nadają się do łazienek i kuchni. Mogą także współpracować z systemami wodnego ogrzewania podłogowego. Są ponadto trudno zapalne i odporne na żar papierosowy. W przypadku pożaru nie wydzielają żadnych trujących związków chemicznych. Nie niszczą się pod wpływem działania olejów, kwasów i tłuszczów.

Kauczuk

Wykładziny gumowe produkuje się z kauczuku z dodatkiem pigmentów, wypełniaczy mineralnych, zmiękczaczy, dodatków wulkanizujących i antyutleniaczy. Kauczuk jest niewrażliwy na krótkotrwałe działanie żaru papierosowego, kwasów, rozpuszczalników i zasad. Podczas pożaru nie wydziela toksycznych substancji. Ma właściwości antystatyczne, jest stabilny wymiarowo i odporny na wilgoć.

Pokrycia podłogowe z kauczuku

można układać we wszystkich rodzajach pomieszczeń. Dzięki wysokiej wytrzymałości na ścieranie materiał ten idealnie sprawdzi się w miejscach o dużym natężeniu ruchu pieszego, takich jak korytarze i schody.

Korek

Z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem klientów. Dzieje się tak nie tylko z uwagi na wciąż rosnącą modę na produkty ekologiczne – przyczyn popularności korka należy doszukiwać się raczej w jego walorach użytkowych i estetycznych. Okładziny korkowe (także ściennie) są dosyć elastyczne, przyjemnie ciepłe w dotyku i doskonale tłumią hałas. Pod tym względem wypadają nawet lepiej niż płyty paździerzowe, styropian, czy wełna mineralna. Wytrzymałość korka może być różna, w zależności od jego grubości i jakości wykonania okładziny. Wykładzina lub płytki spełnią

5 Korek jest trwałym i ciepłym materiałem podłogowym (fot. Dom Korkowy)

swą rolę, o ile będą grubsze niż 3 mm. Możemy mieć wówczas gwarancję, że podłoga będzie stabilna, a ustawione na niej ciężkie meble nie pozostawią na posadzce żadnych śladów.

Szczególnie odporne na działanie silnie niszczących są wykładziny korkowe wzmocnione warstwą PVC (nie ma ona wpływu na wygląd pokrycia). Różnokolorowe płytki (najczęściej 30x30 lub 60x60 cm) mogą imitować marmur, granit, korę 5.

Wykładziny lub płytki korkowe to rozwiązanie praktyczne i atrakcyjne wizualnie. Korek zaleca się układać w pokojach dziecięcych i sypialniach, oraz w miejscach wymagających dodatkowego wyciszenia i ocieplenia. Pomimo że jest to materiał nie pochłaniający wilgoci, nie powinno się go stosować w łazienkach ani kuchniach.

Wykładziny tekstylne

Wykładziny tekstylne, nazywane także dywanowymi są doskonałą alternatywą dla omówionych wcześniej pokryć oraz wciąż popularnych dywanów 6. Ich atuty to większa trwałość, izolacyjność termiczno-akustyczna oraz możliwość zastosowania na całej powierzchni podłogi jako specyficznej, trwałej posadzki.

Dywanowe pokrycia podłogowe mogą zawierać włókna naturalne, sztuczne lub mieszane.

Wykładziny z włókien naturalnych

Produkowane z czystej wełny – uważa się za produkt szlachetny i luksusowy. Bardzo często jednak naturalne włókna wzbogacane są ok. 20% poliamidów.

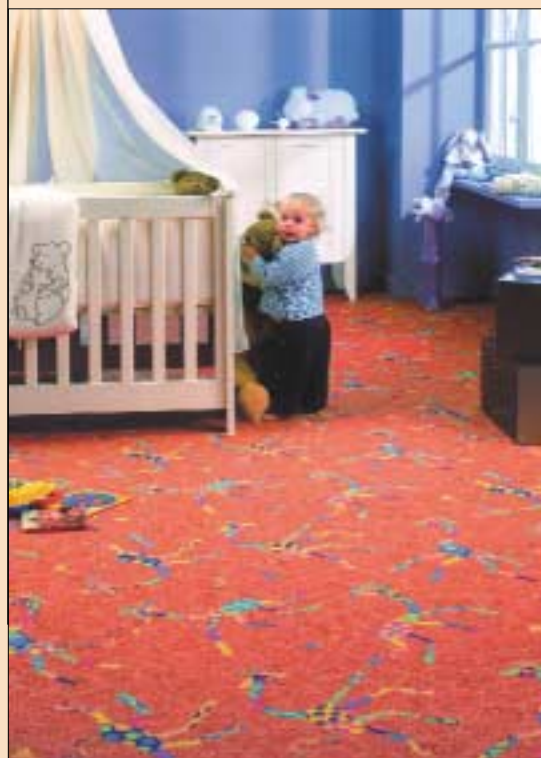
Wykładzina wełniana jest miękka, miła w dotyku. Ma właściwości antystatyczne, cechuje ją sprężystość (nie ulega zgnieceniom) oraz dosyć duża odporność

Wykładziny tekstylne składają się z dwóch do czterech warstw – nośnej (osnowa), ewentualnie dodatkowo łączącej i podkładowej z filcu oraz wierzchniej warstwy dekoracyjnej, która ma bezpośredni kontakt ze stopami użytkowników. Tę wierzchnią warstwę dekoracyjną nazywa się w terminologii fachowej **runem** lub **welurem**.

Są to pokrycia tkane. Ich jakość zależy od gęstości punktów mocujących runo do warstwy nośnej. Dobra wykładzina powinna mieć przynajmniej cztery takie punkty na długości jednego centymetra.

Wykładziny wytwarza się różnymi metodami i z różnego rodzaju włókien tworzących runo. Od sposobu produkcji oraz użytych materiałów zależą trwałość koloru, miękkość, odporność na ścieranie, płamienie oraz cena produktu.

6 Wysokiej jakości wykładziny tekstylne są doskonałą alternatywą dla tradycyjnych dywanów (fot. Komfort)

7 Poliamid, pomimo tego, że jest tworzywem sztucznym, miękkością znacznie przewyższa wełnę (fot. Komfort)

na działanie ognia. Odporność na ścieranie sprawia, że wykładzinę taką możemy z powodzeniem stosować na schodach.

Wśród wykładzin z włókien naturalnych pojawiają się coraz częściej produkty dosyć egzotyczne o zróżnicowanych walorach estetycznych, użytkowych i charakterystyce fizycznej. **Trawa morska** – okładziny z tego materiału występują najczęściej w naturalnych kolorach – żółtym, zielonym i beżowym. Są miękkie i miłe w dotyku, nie przepuszczają wody. Można je układać we wszystkich pomieszczeniach, łatwo utrzymać je w czystości. **Włókno kokosowe** jest niezwykle mocne i trwałe, jednak stosunkowo sztywne oraz szorstkie. Jego powierzchnia jest porowata, więc jest nasiąkliwe i łatwo je popłamić. Podobnymi właściwościami charakteryzują się wykładziny z **juty**. Są jednak miłsze w dotyku od kokosowych, miększe i znacznie szybciej się zużywają. Nie nadają się do użytku w miejscach o dużym natężeniu ruchu. Z kolei **sizal** jest wykładziną produkowaną na bazie włókien meksykańskiej agawy. Pomimo delikatnego wyglądu jest materiałem trwałym, choć podatnym na płamienie i niszczący wpływ wilgoci. Czasem wykładziny sizalowe wzbogaca się włóknami wełnianymi.

Wykładziny z włókien sztucznych

Wykonuje się najczęściej z poliamidu (wykładziny z włóknem nylonowym), po-

lipropylenu, lub akrylu. **Poliamid** (nylon) jest włóknem o bardzo dużej trwałości, przy czym charakteryzuje się większą sprężystością i miękkością niż wełna **7**. Niestety, elektryzuje się – właściwości antyelektrostatyczne uzyskuje dopiero po odpowiedniej obróbce. Wykładziny z tego materiału można układać w pomieszczeniach mieszkalnych, ze szczególnym uwzględnieniem sypialni. Ze względu na możliwość zawilgocenia, nie powinno się ich stosować w łazienkach ani w kuchniach. W pomieszczeniach tych można położyć **wykładzinę, lub matę z polipropylenu**. Materiał ten nie przepuszcza wody, a jego zaletą jest niska cena. Okładziny z runem wykonanym z **włókien akrylowych** mają podobną charakterystykę jak wełniane, jednak są od nich znacznie mniej odporne na uszkodzenia mechaniczne.

ski) lub na płytkach, należy dokonać jego szczegółowych oględzin. Wykładzina ułożona na nierównej powierzchni będzie źle wyglądała, bardzo łatwo może ulec przebicciu i kilkakrotnie szybciej się zużyć. Dlatego też należy zeszlifować z podłoża grudki starego lakieru, wystające gwoździe i śruby. Klepki (lub płytki) odspojone od podłogi powinny zostać przyklejo-

Wykładziny możemy mocować do podłoża na kilka sposobów, wśród których wyróżniamy **układanie wolne, klejenie** oraz **napinanie**. Z układaniem wolnym i klejeniem bez trudu poradzi sobie każdy amator. Napinanie wymaga natomiast posiadania odpowiedniego doświadczenia, ponadto nie powinno się go stosować w przypadku wykładzin innych niż dywanowe.

8 Wykładzinę przed przyklejeniem układamy na podłodze z kilkucentymetrowym zakładem na ściany

Układanie wykładzin

Wykładziny podłogowe możemy ułożyć samodzielnie. Najczęściej stosuje się klejenie, dlatego związane z tym prace omawiamy szerzej.

Wykładziny możemy układać na wszystkich typowych podłożach, a także na starych okładzinach podłogowych. Podłoże powinno być czyste i suche. Należy usunąć z niego wszelkie złuszczenia, luźne lub słabo trzymające się elementy oraz plamy tłuszczu i kurzu.

Jeżeli wykładzina będzie układana na starym podłożu drewnianym (parkiet, de-

ne na nowo, a szerokie szczeliny powstałe wskutek wysychania drewna należy zaszpachlować.

W przypadku układania wykładziny na podłożu betonowym, może być konieczne wylanie kilkumilimetrowej warstwy wyrównującej.

Klejenie wykładzin

Pamiętajmy o zakupieniu takiej ilości wykładziny, by z kilkucentymetrowym zakładem zachodziła na ściany. Po przyklejeniu do podłoża nadmiar materiału usuniemy za pomocą noża i liniału. W na-

rożach wykładzina powinna być ułożona tak, by po dociśnięciu równo przylegała do podłogi – zakładki, powstałe w tych miejscach, obetniemy na dalszym etapie prac **8**. **Uwaga** – nie wywijamy na ściany wykładzin z linoleum, które może się po prostu złamać.

9 Połowę brytu wykładziny odwijamy i smarujemy podłozę klejem

Rozłożoną wykładzinę pozostawiamy na podłożu przez dobę. W tym czasie powinna się ona ustabilizować i równo przylegać do podłoża. Potem możemy przystąpić do klejenia. Odwijamy połowę wykładziny i smarujemy podłozę klejem. Po upływie czasu wyznaczonego przez producenta spoiwa układamy odwinięty fragment **9**. Przy pomocy pacy filcowej, twardej gąbki lub jakiegokolwiek innego

11 Wykładzinę można także układać przy pomocy taśmy dwustronnie klejącej

przedmiotu o miękkich krawędziach „prasujemy” wykładzinę w celu dokładnego dociśnięcia jej do podłoża i usunięcia pęcherzyków powietrza. Czynność tę wykonujemy od środka ku brzegom. W podobny sposób postępujemy z kolejnymi fragmentami wykładziny. Po wyschnięciu kleju pozostanie przycięcie zakładów zachodzących na ściany i marszczących się w narożach. Metalowym, cienkim liniałem, lub pacą stalową dociśkamy wykładzinę do ściany, tak by gładko przylegała do podłoża. Następnie ostrym nożem odcinamy przy krawędzi pacy naddelek **10**. Dodatkowo miejsca styku krawędzi wykładziny i ściany możemy zamaskować listwami przypodłogowymi.

10 Po przyklejeniu wykładziny, zakłady zachodzące na ścianę obcinamy przy pomocy metalowego liniału i ostrego noża

Jeżeli pomieszczenie jest szersze, niż szerokość rolki wykładziny, pamiętajmy by linia łączenia brytów biegła prostopadłe do okna – będzie wówczas mniej widoczna. W celu lepszego połączenia sąsiadujących krawędzi powinniśmy zastosować obustronnie klejącą taśmę wykładzinową.

W pomieszczeniach, których powierzchnia nie przekracza 20 m², możemy zastosować wyłącznie taśmę dwustronnie klejącą. Należy ją wówczas ułożyć w odległości 3 cm od krawędzi ścian oraz w formie kratownicy na powierzchni całej podłogi **11**. Odległość pomiędzy pałkami taśmy powinna wynosić ok. 1 m.

Klejenie płytek wykładzinowych

Płytki wykładzinowe produkowane są jako pokryte warstwą samoprzylepną, przeznaczone do klasycznego klejenia oraz montażu przypominającego układanie paneli **12**.

Podobnie jak wykładziny, płytki należy pozostawić na dobę w pomieszczeniu, w którym będą układane. Po upływie tego czasu można przystąpić do klejenia. Ogólne zasady montażu płytek wykładzinowych nie różnią się specjalnie od tych, którymi kierujemy się klejąc posadzki ceramiczne czy kamienne. Inny jest tylko surowiec, z którego wykonuje się okładzinę oraz klej – powinniśmy kupić taki, jaki poleci nam producent płytek.

Jeżeli wykładzina ma współpracować z systemem wodnego ogrzewania podłogowego, powinniśmy sprawdzić, czy producent przewidział możliwość zastosowania swojego wyrobu w ten właśnie sposób. Podobnie rzecz wygląda w przypadku klejów – muszą być przystosowane do podwyższonych, długotrwałych temperatur. Niedopuszczalne jest stosowanie klejów na bazie bitumu.

Adresy producentów i orientacyjne ceny zamieszczamy w info rynku na str. 62

12 Płytki wykładzinowe można układać jak panele (fot. Komfort)